

			L1 bak. rakstiskā eksāmena vispārējā matrica*			
Uzdevumi	Kompetences	Svars %**	Mācību mērķi	Jautājums(-i)	Vērtēšana/ vērtējums	Svars punktos**
1. daļa: Teksti, kas nav daiļliteratūra 1. jautājums Iepriekš neredzēts teksts(-i), kas nav daiļliteratūra	LASĪŠANA Interpretēšana Kritiskā domāšana Zinātniskā kompetence	15 %	<ul style="list-style-type: none"> Izprast informāciju tekstā, kas nav daiļliteratūra Atlasīt svarīgu informāciju tekstā Analizēt teksta, kas nav daiļliteratūra, īpašības Analizēt un novērtēt līdzekļus, kas izmantoti, lai paustu viedokli Izprast autora nodomu un kritiski novērtēt to Identificēt un izprast tēmas, faktus un to kontekstu Novērtēt dažādu veidu tekstus, kas nav daiļliteratūra Izprast tekstus, kas nav daiļliteratūra, izmantojot zināšanas, kas nav ietvertas tekstā Izmantot attiecīgās tēmas jēdzienus un terminoloģiju 	1. jautājums	Vērtēšanas shēma	
	RAKSTĪŠANA Argumentācija Valodas kompetence	15 %	<ul style="list-style-type: none"> Rakstīt, lai pārliecinātu vai atspēkotu Izpētīt strīdīgās tēmas un analizēt dažādu viedokļu pamatotību Izteikt personīgu viedokli par tēmu vai tekstu Paust argumentus skaidri, izmantojot valodiski efektīvus līdzekļus Veidot tekstus, ņemot vērā mērķauditoriju Pareizi lietot valodu (sintakse, leksika, ortogrāfija) Izmantot dažādus valodas reģistrus un stilistiskos paņēmienus 			
Kopā, 1. daļa		30 %**				30
2. daļa: Literāri teksti	LASĪŠANA Interpretēšana		<ul style="list-style-type: none"> Izprast dažādus literārus tekstus dažādā formā Analizēt un interpretēt literārus tekstus Identificēt konkrētas teksta īpašības, jo īpaši teksta lingvistiskās un literārās iezīmes 	2. un 3. jautājums	Vērtēšanas shēma	

1. jautājums Iepriekš neredzēts literārs teksts(-i)	Kritiskā domāšana		<ul style="list-style-type: none"> Izpētīt teksta mērķus un kritiski tos novērtēt Zināt attiecīgos jēdzienus un terminoloģiju, kas nepieciešama dažādu literāro tekstu izpratnei Identificēt un izprast teksta galvenās tēmas Izprast daiļliteratūras tekstus, izmantojot zināšanas, kas nav ietvertas tekstā 			
	Zinātniskā kompetence					
2. jautājums Eseja par literāriem tekstiem un/vai nodarbībās apgūtajām tēmām	RAKSTĪŠANA	35 %	<ul style="list-style-type: none"> Sniegt skaidru un labi strukturētu atbildi uz jautājumiem vai uzdevumiem Pārliecinoši argumentēt par literārajiem tekstiem, to ietekmi un mērķiem Pārliecinoši paust personisko viedokli par lasītajiem un izpētītajiem tekstiem Demonstrēt pilnīgu tekstu izpratni Pareizi lietot valodu (sintakse, leksika, ortogrāfija) Izmantot dažādus valodas reģistrus un stilistiskos paņēmienus 			
	Argumentācija					
Valodas kompetence						
Kopā, 2. daļa		70 %**				70
KOPĀ		100 %				100

* Matrica ir aizpildīta saskaņā ar šādiem diviem dokumentiem, lai nodrošinātu visu L1 mācību programmu konsekveni: „Eiropas bakalaurāta L1 rakstisko un mutisko eksāmenu struktūra” (2020-01-D-41-en-1) un „Visu L1 mācību sasniegumu apraksti – vidusskola” (2018-09-D-57-en-fr-de-3)

** Iepriekš norādītie procenti ir tikai piemēri. Pieejamais diapazons atkarībā no izvēlēta modeļa ir no 30 % līdz 70 % literārajiem tekstiem un no 30 % līdz 70 % tekstiem, kas nav daiļliteratūra. Piemēram, tas varētu būt 60 % tekstiem, kas nav daiļliteratūra, un 40 % literāriem tekstiem vai otrādi.

EXCELLENT	VERY GOOD	GOOD	SATISFACTORY	SUFFICIENT	WEAK	VERY WEAK
100-90	89-80	79-70	69-60	59-50	49-21	20-0

L1 bakalaurāta rakstiskā eksāmena specifiskā matrica*						
Latviešu valoda						
Uzdevumi	Kompetences	Svars %	Mācību mērķi	Jautājums(-i)	Vērtēšana/vērtējums	Svars punktos
Teksti, kas nav daiļliteratūra 2. daļa: iepriekš neredzēts teksts(-i), kas nav daiļliteratūra (30 punkti)	LASĪŠANA Interpretēšana Kritiskā domāšana Zinātniskā kompetence	15 %	<ul style="list-style-type: none"> Izprast informāciju tekstā, kas nav daiļliteratūra Atlasīt svarīgu informāciju tekstā Analizēt teksta, kas nav daiļliteratūra, īpašības Analizēt un novērtēt līdzekļus, kas izmantoti, lai paustu viedokli Izprast autora nodomu un kritiski novērtēt to Identificēt un izprast tēmas, faktus un to kontekstu Novērtēt dažādu veidu tekstus, kas nav daiļliteratūra Izprast tekstus, kas nav daiļliteratūra, izmantojot zināšanas, kas nav ietvertas tekstā Izmantot attiecīgās tēmas jēdzienus un terminoloģiju 	2. daļa	Vērtēšanas shēma	
	RAKSTĪŠANA Argumentācija Valodas kompetence	15 %	<ul style="list-style-type: none"> Rakstīt, lai pārliecinātu vai atspēkotu Izpētīt strīdīgās tēmas un analizēt dažādu viedokļu pamatotību Izteikt personīgu viedokli par tēmu vai tekstu Skaidri paust argumentus, izmantojot valodiski efektīvus līdzekļus Veidot tekstus, ņemot vērā mērķauditoriju Pareizi lietot valodu (sintakse, leksika, ortogrāfija) Izmantot dažādus valodas reģistrus un stilistiskos paņēmienus 			
Kopā, 1. daļa		30 %				30

Literāri teksti	LASĪŠANA	35 %	<ul style="list-style-type: none"> Izprast dažādus literārus tekstus dažādā formā Analizēt un interpretēt literārus tekstus Identificēt konkrētas teksta īpašības, jo īpaši teksta lingvistiskās un literārās iezīmes Izpētīt teksta mērķus un kritiski tos novērtēt Zināt attiecīgos jēdzienus un terminoloģiju, kas nepieciešama dažādu literāro tekstu izpratnei Identificēt un izprast teksta galvenās tēmas Izprast daļi literatūras tekstus, izmantojot zināšanas, kas nav ietvertas tekstā 	1. un 3. daļa	Vērtēšanas shēma	
	Interpretēšana Kritiskā domāšana Zinātniskā kompetence					
1. daļa Neredzēts literārs teksts (30 punkti)						
un						
3. daļa Eseja par noteiktiem literāriem tekstiem (40 punkti)	RAKSTĪŠANA	35 %	<ul style="list-style-type: none"> Sniegt skaidru un labi strukturētu atbildi uz jautājumiem vai uzdevumiem Pārliecinoši argumentēt par literārajiem tekstiem, to ietekmi un mērķiem Pārliecinoši paust personisko viedokli par lasītajiem un izpētītajiem tekstiem Demonstrēt pilnīgu tekstu izpratni Pareizi lietot valodu (sintakse, leksika, ortogrāfija) Izmantot dažādus valodas reģistrus un stilistiskos paņēmienus 			
	Argumentācija Valodas kompetence					
		70 %				70
KOPĀ		100 %				100

* Matrica ir aizpildīta saskaņā ar šādiem diviem dokumentiem, lai nodrošinātu visu L1 mācību programmu konsekvensi: „Eiropas bakalaurāta L1 rakstisko un mutisko eksāmenu struktūra” (2020-01-D-41-en-1) un „Visu L1 mācību sasniegumu apraksti – vidusskola” (2018-09-D-57-en-fr-de-3)

EXCELLENT	VERY GOOD	GOOD	SATISFACTORY	SUFFICIENT	WEAK	VERY WEAK
100-90	89-80	79-70	69-60	59-50	49-21	20-0

EIROPAS BAKALAURS Paraugs

LATVIEŠU VALODA I

DATUMS: 2021. gada ....

EKSĀMENA ILGUMS: 4 stundas (240 minūtes)

TEHNISKIE LĪDZEKĻI: nav izmantojami

ĪPAŠAS PIEZĪMES:

Veiciet visus uzdevumus!

Trešajā uzdevumā izvēlieties vienu no piedāvātajiem tematiem!

Pirmais uzdevums

Salīdziniet dzejoļus! Raksturojiet kopīgo un atšķirīgo dzejoļos:

- galvenos motīvus,
- tēlus,
- mākslinieciskās izteiksmes līdzekļus,
- liriskā „Es” attieksmi,
- dzejoļu formu, ritmu, atskaņas!

Atbildes pamatojiet ar piemēriem no teksta!

(30 punkti)

Māra Zāļīte

X

Tev par pilsoni, pasaule, nederu,
kaut man kabatā pases un kartes,
jo es zinu, ka jābūt man Latvijā
augustā, decembrī, martā.

5

Jo bez manis tur lazdas neziedēs,
jo bez manis tur neizdīgs bekas,
jo bez manis rakstītās kamanās
Ziemassvētki nesabrauks –
pasaulīt, tādas būs sekas.

10

Tev par pilsoni, pasaule, nederu,
kaut man kabatā vīzas un hartas,
jo es zinu, ka jābūt man Latvijā
janvārī, jūnijā, martā.

15

Jo bez manis tur lazdas neziedēs,
jo bez manis sniegs aizpūtīs tekas,
jo bez manis drebošā kumeļā
Jānītis neatjās –
pasaulīt, tādas būs sekas.

20

Tev par pilsoni, pasaule, nederu,
kaut man kabatā pases un kartes,
jo zinu, ka jābūt man Latvijā
septembrī, novembrī, martā.

25

Jo bez manis tur lazdas neziedēs,
jo bez manis sals pekaiņiem pekas,
jo bez manis svecītes krastmalā
vēji nopūtīs –
tādas būs, pasaulīt, sekas.

30

(131 vārds)

(Zāļīte Māra (1952). Dzeja, – R., Atēna, 2003. -450.lpp.)

Imants Ziedonis

...

Nekur nav labi. Visur ir labi.

Tas jau ir viens un tas pats.

Droši sauc mani pat deviņdabi!

Nekur jau nav labi. Visur ir labi.

5 Tu un es, es un tu – it kā mēs abi,

It kā jau apaļš tas rats...

Visur ir labi. Nekur nav labi. –

Tas arī ir viens un tas pats.

(54 vārdi)

(Ziedonis Imants (1933-2013). Trioletas. –R.,Pētergailis, 2003. -52.lpp.)

Otrais uzdevums

Izlasiet Gunitas Nagles interviju ar rakstnieku Jāni Joņevu, kurā viņš uzdod jautājumu: „Vai tad nemākam būt brīvi, vajag kādu, kas mūs dzenā un stāsta, kā rīkoties?”

Izskaidrojiet autora viedokli par jautājumā skarto problēmu!
Uzrakstiet savu viedokli, atbildot uz autora uzdoto jautājumu!

(Apjoms – 130 – 150 vārdu)

(35 punkti)

Rakstnieks Jānis Joņevs (1980) kļuva pazīstams ar 90. gadu metālistu paaudzes aprakstu romānā „Jelgava 94”.

Ar novēlējumu *Stay brutal!* Jāni Joņevu uzrunā kāds draugs. Viņš paskaidro: tas ir kādas metāla grupas dziesmas nosaukums, kas kļuvis par saukli. Nozīmē: paliec skarbs, bet patiess!

5 Jānis neslēpj sevi tādu, kāds ir: pieklājīgs, uzmanīgs un interesants sarunu biedrs, it sevišķi, ja sarunu tēma saistīta ar literatūru vai mūziku. Studiju laikā Kultūras akadēmijā iemīlējies franču valodu, no franču valodas tulkojis vairākus literārus darbus.

1. Par ko visbiežāk domā, rakstot savus darbus? Par kādām idejām?

10 Tas, ko mēs uzskatām par lielām idejām, bieži vien ir kompleksi, kas saistīti ar nespēju būt brīviem. Arvien biežāk runā, ka mūsdienu sabiedrībā nav vērtību, liberālisms novedis pie tā, ka nav izpratnes par labo un ļauno. No tā izriet skumjš jautājums: vai tad mēs zinām, kas ir labs un ļauns, tikai tad, kad mums to kāds stingri pasaka? Un vērtības ir tikai tad, kad mums tās uzspiež? Vai tad nemākam būt brīvi, vajag kādu, kas mūs dzenā un stāsta, kā rīkoties?

15 **2. Vai tu laiku pa laikam norobežojies no sabiedriskās dzīves un raksti to, ko neviens neprasa? Kāpēc tu to dari?**

20 Nevarētu teikt, ka man ir liela nepieciešamība rakstīt. Esmu gribējis rakstīt jau kopš pusaudža gadiem, tomēr tā man nav tikpat liela vajadzība kā elpot. Nesen lasīju citātu, šķiet, to teicis Malkolms Lovrijs (britu rakstnieks): „Es neesmu es, bet vējš, kas pūš man cauri.” Redzi, literātiem ir kaut kas tāds, ko viņi noķer, pamana, un tad viņiem gribas to pierakstīt. Man patīk arī Marsela Prusta (franču rakstnieka) formulējums – lai saprastu, kas ar tevi notiek, ir jāpieraksta. Taču akūtas nepieciešamības rakstīt man nav.

25 Kāpēc tomēr rakstu? Gribas izstāstīt ko tādu, ko pat draugam nestāstītu. Bernāra Marijas Koltesa (franču rakstnieka) lugā *Kokvilnas lauka vientulībā* teikts, ka tas, kas uz sirds, jāizstāsta tā, it kā to stāstītu vieninieka kameras sienām vai kokvilnas lauka vientulībā. Rakstot cilvēks pasaka ko tādu, ko nevienam nestāstītu, pašu svarīgāko un slēptāko. Vai, ja atklātu, tad pilnīgam svešiniekam, uz ceļa nostopēta auto šoferim. Savukārt Mišels Velbeks (franču rakstnieks) teicis, ka tad, ja dzīve mūs neapmierina, rakstot varam uzbūvēt realitāti, kurā paši esam noteicēji. Taču, kad ir šāda vara, ne vienmēr gribas veidot pasauli, kurā viss ir ideāli. Gribas, lai ir visādi.

30 **3. Ko tev kā literātam devis tekstu redaktora darbs?**

35 Pozitīvais devums ir izteiksmes skaidrība. Tas ir galvenais elks, kam kalpojam. Svarīga noteiktība, prasme izteikties pēc iespējas vienkāršākiem izteiksmes līdzekļiem, skaidri, nesamudžināti.

4. Kas kopš 90. gadiem, kad tev bija gari mati un tu klausījies melno metālu, ir mainījies?

35 Unikālītātes izjūtu esmu pazaudējis. Vienlaikus zaudēju arī egoismu, kas ir labi. Negribētos, lai es būtu īpaši mainījies, jo, kad bijām jauni, bijām tīrāki, un arī vērtības bija

skaidrākas nekā tagad. Toreiz labāk zinājām, kas ir labs, kas slikts. Tagad to nojaušam aizvien mazāk. Viss ir sapīņkerēts un miglaināks nekā toreiz, nav vairs savas taisnības apziņas.

5. Kas tevi, zēnu, kurš labi mācījās un auga inteligentu ģimenē, vilka pie smagā metāla?

- 40 Es neesmu unikāls gadījums. Vienu daļu metālistu veidoja tieši tādi tipi kā es, kuri bērnībā diez ko nedauzās pa pagalmiem, bet kādā brīdī saprot, ka vajadzētu. Daudzi rātnie, kuri bērnībā daudz laika pavada ar grāmatām, pusaudža gados meklē ekstrēmas izpausmes formas. Tā ir gandrīz klasika: pusaudzis, kurš sēž mājās pie grāmatām un klausās metālu. Piedienas arī nedaudz vientulības. Metālistu kultūrā vientulības izjūta ir vispārpieņemta norma, visuresoša
- 45 lirika. Es uz šādu tīņu aizraušanos raugos nopietni, jo tā bieži vien ir ļoti svarīga. Tas, ko mēs izvēlamies tīņa vecumā, bieži vien nosaka, kādi būsīm vēlāk. Grāmatas un mūzika man joprojām ir veiksmīgi izvēlēta eksistences forma. Vērtības, pie kurām nonācu pusaudža vecumā, man ir palikušas.

6. Kādas vērtības?

- 50 Aisberga apakšējās daļas meklēšana. Varētu teikt, ka mana vērtība ir meklēt dziļumā, izvairoties no liekulības. Izklusās pēc manifesta saukļa. Bet būtība ir tāda: mani neinteresē lielās skatuves un spožie saloni, bet kaut kas neparasts. Mana vērtība ir iet citādu ceļu. Lai gan tā droši vien var teikt jebkurš.

7. Tu esi izteicies, ka 90. gadi ir modē. Kā tas izpaužas?

- 55 Kādu laiku šķita, ka 90. gadi ir nožēlojami, bet tagad tie ieguvuši pozitīvu patību un romantismu. Par 90. gadiem ar nostalgiju patīk runāt arī tiem, kuri paši ir dzimuši 90. gados un neko daudz no tiem laikiem neatceras. Daudziem šķiet, ka toreiz cilvēki dzīvoja skarbāk, intensīvāk, mazliet trakāk nekā tagad.

8. Vai tu tomēr iemācījies spēlēt ģitāru?

- 60 Nē, nē! Romāns ir kā kompensācija tam, ka neiemācījos spēlēt. Klausos, kā citi spēlē. Mana muzikālā gaume paplašinājusies, klausos 19. gadsimta franču mūziku, kas ir plūstoša un melodiska, bez sarežģītiem paņēmieniem un liela traģisma. Taču vispār mūziku klausos daudz mazāk nekā pirms 20 gadiem. Smago metālu diezgan grūti klausīties, jo man iecērt apziņa, ka tas laiks ir pagājis. Taču arī no mūsdienu mūzikas mani visvairāk interesē *underground*. Tajā mūzikā, ko spēlē no lielās skatuves, neorientējos.
- 65

(796 vārdi)

(www.ir.lv 2014.21.VIII)

Trešais uzdevums

Uzrakstiet argumentētu eseju par vienu no piedāvātajiem tematiem! **(35 punkti)**

- 1. „Attiecības mums māca dialogu, vienlaikus tas nav iespējams, ja neprotam sarunāties.”** Izsakiet savu viedokli par šo apgalvojumu, argumentācijai izmantojot vismaz divus latviešu autoru darbus, kurus vidusskolā esat lasījis/-usi! **(Apjoms – ap 400 vārdu)**
- 2. „Katrs pienākums nozīmē tapšanu.”** Izsakiet savu viedokli par šo apgalvojumu, argumentācijai izmantojot vismaz divus latviešu autoru darbus, kurus vidusskolā esat lasījis/-usi! **(Apjoms – ap 400 vārdu)**

VISPĀRĒJĀ VĒRTĒŠANAS SHĒMA L1

A tabula: **NESAGATAVOTI TEKSTI**. Eiropas bakalaurāta rakstiskais eksāmens, L1 1. un 2. daļa, 2021.-

Vispārējais vērtējums un balles /10	Punkti/30	Teksta izpratnes (<u>lasīšana</u>) kvalitāte atbildē – iepriekš nesagatavota dzeja (daiļliteratūra) un iepriekš nesagatavoti teksti, kas nav daiļliteratūra	<u>Rakstītā teksta</u> kvalitāte atbildē
A Izcili 10–9,0	30 29 28 27	Neatkarīga, rūpīgi pārdomāta un pārlicinoša teksta, valodas un struktūras analīze, kas saistīta ar pamatotiem argumentiem	Skaidra, pārlicinoša un koncentrēta eseja, kura ir saistoša un viegli lasāma
B Ļoti labi 8,9–8,0	26 25 24	Pārlicinoša, visaptveroša teksta, valodas un struktūras analīze, kas saistīta ar pamatotiem argumentiem	Pārdomāta, labi organizēta un atbilstoša eseja, kas veiksmīgi sniedz pilnīgu atbildi uz jautājumu
C Labi 7,9–7,0	23 22 21	Precīza teksta, valodas un struktūras analīze, kas saistīta ar pamatotiem argumentiem	Atbilstoša eseja, kas sniedz pamatotu atbildi uz jautājumu

D Gandrīz labi 6,9–6,0	20 19 18	Skaidra teksta izpratne, izmantojot precīzu pārfrāzējumu vai kopsavilkumu; apraksta dažus skaidrus valodas un/vai struktūras aspektus	Vienkārša eseja, kas adekvāti sniedz skaidru izpratni par jautājuma galveno virzienu
E Apmierinoši 5,9–5,0	17 16 15	Daļēja teksta galveno punktu izpratne, izmantojot pārfrāzējumu vai daļēju kopsavilkumu; atsaucies uz acīmredzamām valodas vai struktūras iezīmēm	Vienkārša eseja, kas sniedz daļēju izpratni par jautājuma aspektiem
F* Vāji 4,9–3,0	14, 13 12, 11 10, 9	Ierobežots teksta pārskats ar iespējamiem izlaidumiem un/vai pārpratumiem	Eseja, kas nespēj pilnībā atspoguļot pieeju jautājumam un saistīt lasītāju pārpratumiem
FX* Ļoti vāji 2,9–0	8, 7, 6 5, 4, 3 2, 1, 0 0	Ļoti ierobežota izpratne par teksta kopējo jēgu vai būtiskām detaļām	Ļoti vāja eseja, kurā ir problēmas sniegt atbildi uz jautājumu

B tabula: NOTEIKTS TEMATS. Eiropas bakalaurāta rakstiskais eksāmens, L1 3. daļa, 2021.-

Vispārējais vērtējums un balles /10	Punkti /40	Teksta izpratnes (<u>lasīšana</u>) kvalitāte atbildē – noteikts temats	<u>Rakstītā teksta</u> kvalitāte atbildē
A Izcili 10–9,0	40 39 38 37 36	Neatkarīgs, rūpīgi pārdomāts un pārlicinošs temata pārskats, kas saistīts ar pārlicinošu, produktīvu ar daiļdarbu analīzi un/vai salīdzinājumiem; pārlicinoša, pamatota temata izpratne	Skaidra, pārlicinoša un koncentrēta eseja, kura ir saistoša un viegli lasāma
B Ļoti labi 8,9–8,0	35 34 33 32	Pārlicinošs, visaptverošs temata pārskats, kas saistīts ar pārlicinošu, produktīvu ar daiļdarbu analīzi un/vai salīdzinājumiem; pārlicinoša, pamatota temata izpratne	Pārdomāta, labi organizēta un atbilstoša eseja, kas veiksmīgi sniedz pilnīgu atbildi uz jautājumu
C Labi 7,9–7,0	31 30 29 28	Precīzs temata pārskats, kas saistīts ar daiļdarbu analīzi un/vai salīdzinājumiem; pamatota temata izpratne	Atbilstoša eseja, kas sniedz pamatotu atbildi uz jautājumu

D Gandrīz labi 6,9–6,0	27 26 25 24	Skaidra teksta izpratne, izmantojot precīzu pārfrāzējumu vai kopsavilkumu; apraksta dažus skaidrus valodas un/vai struktūras aspektus	Vienkārša eseja, kas adekvāti sniedz skaidru izpratni par jautājuma galveno virzienu
E Apmierinoši 5,9–5,0	23 22 21 20	Daļēja teksta galveno punktu izpratne, izmantojot pārfrāzējumu vai daļēju kopsavilkumu; atsauces uz acīmredzamām valodas vai struktūras iezīmēm	Vienkāršota eseja, kas parāda daļēju izpratni par jautājuma aspektiem
F Vāji 4,9–3,0	19,18,17 16,15,14 13,12,11	Ierobežots teksta pārskats ar iespējamiem neatbildētiem jautājumiem un/vai pārpratumiem	Neveiksmīgi veidota eseja, kas daļēji atbild uz jautājumu
FX Ļoti vāji 2,9–0	10, 9, 8 7, 6, 5, 4 3, 2, 1, 0	Ļoti ierobežota izpratne par teksta kopējo jēgu vai būtiskām detaļām	Ļoti vāji veidota eseja, kas neatbild uz jautājumu

L1 Latviešu valoda. Vērtēšanas shēma, Eiropas bakalaurāta rakstiskais eksāmens, 2021. gads

A tabula: **NESAGATAVOTI TEKSTI**, 1. un 2. jautājums

Vispārējais vērtējums un balles /10	Punkti/30	Teksta izpratnes (<u>lasīšana</u>) kvalitāte atbildē – iepriekš nesagatavota dzeja (L1 1. jautājums) un iepriekš nesagatavoti teksti, kas nav daiļliteratūra (L1 2. jautājums)	<u>Rakstītā teksta</u> kvalitāte atbildē
A Izcili 10–9,0	30 29 28 27	<p>Neatkarīga, rūpīgi pārdomāta un pārliecinoša teksta, valodas un struktūras analīze, kas saistīta ar pamatotiem argumentiem</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> izpratni atspoguļojoša reakcija uz sīkām detaļām un netiešām nozīmēm tekstā; problēmas ir efektīvi risinātas un izskaidrotas veiksmīgs struktūras, žanra īpatnību un valodas izvēļu ietekmes novērtējums rakstnieka metožu, nodomu un mērķu ticamas alternatīvas interpretācijas 	<p>Skaidra, pārliecinoša un koncentrēta eseja, kura ir saistoša un viegli lasāma</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> loģiska un pārliecinoša teksta organizācija; efektīvi savienojumi un pārejas bagātīgs un sarežģīts vārdu krājums, gramatiskās struktūras un interpunkcija, kas pauž smalkas un sarežģītas nozīmes gramatisko kļūdu gandrīz nav pārdomāti izvēlēti citāti, atsauces un piemēri, kas ir prasmīgi iekļauti tekstā un stiprina/papildina argumentu
B Ļoti labi 8,9–8,0	26 25 24	<p>Pārliecinoša, visaptveroša teksta, valodas un struktūras analīze, kas saistīta ar pamatotiem argumentiem</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> spēja lasīt starp rindām; problemātiskās vietas tekstā ir efektīvi risinātas analizēta struktūras, žanram raksturīgo iezīmju un rakstnieka valodas izvēļu radītā ietekme izpratne par to, ka tekstiem ir dažādi mērķi un tos var dažādi interpretēt 	<p>Pārdomāta, labi organizēta un atbilstoša eseja, kas veiksmīgi sniedz pilnīgu atbildi uz jautājumu</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> apzināti un rūpīgi strukturēti, pārliecinoši izvērsti argumenti plašs un reizēm bagātīgs vārdu krājums, gramatiskās struktūras un interpunkcija gramatisko kļūdu ļoti maz, tās neietekmē lasītāja izpratni piemēroti citāti, atsauces un piemēri, kas sekmīgi izmantoti argumentācijā
C Labi 7,9–7,0	23 22 21	<p>Precīza teksta, valodas un struktūras analīze, kas saistīta ar pamatotiem argumentiem</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> izpratne par dažām netiešām vai neskaidrām teksta nozīmēm izpratne par dažādu struktūru, tostarp žanram raksturīgu iezīmju, un rakstnieka valodas izvēļu ietekmi sapratne par to, ka tekstiem var būt dažādi mērķi vai nodomi 	<p>Atbilstoša eseja, kas sniedz pamatotu atbildi uz jautājumu</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> labi strukturētas, pārliecinoši organizētas un secīgas rindkopas, kas sekmē skaidru argumentāciju funkcionāls un piemērots vārdu krājums, gramatiskās struktūras un interpunkcija gramatiskās kļūdas lielākoties ir neuzkrītošas un nebūtiskas atbilstoši citāti, atsauces un piemēri, kas izmantoti vairāku punktu ilustrēšanai

<p>D</p> <p>Gandrīz labi</p> <p>6,9–6,0</p>	<p>20 19 18</p>	<p>Skaidra teksta izpratne, izmantojot precīzu pārfrāzējumu vai kopsavilkumu; apraksta dažus skaidrus valodas un/vai struktūras aspektus</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> identificētas un vienkārši izskaidrotas dažas acīmredzamas problēmas vai detaļas tekstā aprakstītas dažas skaidri redzamas struktūru un/vai žanram raksturīgas pazīmes un atpazītas rakstnieka valodas izvēles un to ietekme uz lasītāju vispārīga izpratne par rakstnieka mērķi vai nodomiem 	<p>Vienkārša eseja, kas adekvāti sniedz skaidru izpratni par jautājuma galveno virzienu</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> vienkārša, bet precīza rindkopu organizēšana un secība vienkāršs, bet funkcionāls vārdu krājums, gramatiskās struktūras un interpunkcija gramatiskās kļūdas netraucē uztvert tekstu būtiski punkti ir ilustrēti ar acīmredzamiem, bet piemērotiem citātiem, atsaucēm un piemēriem
<p>E</p> <p>Apmierinoši</p> <p>5,9–5,0</p>	<p>17 16 15</p>	<p>Daļēja teksta galveno punktu izpratne, izmantojot pārfrāzējumu vai daļēju kopsavilkumu; atsaucēs uz acīmredzamām valodas vai struktūras iezīmēm</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> norādītas un daļēji izskaidrotas dažas acīmredzamas problēmas tekstā aprakstītas dažas viegli pamanāmas struktūru un/vai žanram raksturīgas pazīmes un rakstnieka valodas izvēles un to acīmredzama ietekme uz lasītāju daļēja sapratne par to, ka tekstiem var būt dažādi mērķi vai nodomi 	<p>Vienkāršota eseja, kas parāda daļēju izpratni par jautājuma aspektiem</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> vienkārša organizācija ar vienkāršu rindkopu secību pietīcīgs vārdu krājums un gramatiskās struktūras; vienkārša interpunkcija gramatiskās kļūdas, kas dažkārt ietekmē domas skaidrību daži acīmredzami, bet ne vienmēr piemēroti vai atbilstoši citāti, atsaucēs un piemēri
<p>F*</p> <p>Vāji</p> <p>4,9–3,0</p>	<p>14, 13 12, 11 10, 9</p>	<p>Ierobežots teksta pārskats ar iespējamiem neatbildētiem jautājumiem un/vai pārpratumiem</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> nav pamanītas dažas acīmredzamas problēmas vai izaicinājumi teksta detaļās ierobežota izpratne par tematu to, kā daži rakstnieka darba aspekti, piemēram, viegli pamanāmas struktūras, žanram raksturīgas iezīmes un/vai valodas izvēle var ietekmēt lasītāju daļēja izpratne par rakstnieka mērķi vai nodomiem 	<p>Neveiksmīgi veidota eseja, kas daļēji atbild uz jautājumu</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> rindkopas, kuras ne vienmēr tiek organizētas vai savienotas veidā, kas atbalsta vai attīsta saskaņotu argumentāciju ierobežots vārdu krājuma, gramatisko struktūru un interpunkcijas diapazons biežas gramatiskās kļūdas, kas dažkārt kavē lasītāja izpratni maz citātu, atsaucē vai piemēru, kas reti ir piemēroti vai būtiski
<p>FX*</p> <p>Ļoti vāji</p> <p>2,9–0</p>	<p>8, 7, 6 5, 4, 3 2, 1, 0 0</p>	<p>Ļoti ierobežota izpratne par teksta kopējo jēgu vai būtiskām detaļām</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> tekstā esošās problēmas nav norādītas vai ir slikti izskaidrotas demonstrēta ierobežota izpratne par acīmredzamākajiem struktūras aspektiem, žanram raksturīgajām iezīmēm un valodas izvēlēm un to ietekmi nav skaidras izpratnes par teksta mērķi vai nodomu 	<p>Ļoti vāji veidota eseja, kas neatbild uz jautājumu</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> pārfrāzējums, kas seko formulām un kam trūkst vispārēja virziena vienkārša, pamata vārdu krājuma, gramatisko struktūru un pieturzīmju izvēle ļoti daudz gramatisko kļūdu, kas būtiski traucē uztvert tekstu ļoti maz piemērotu citātu, atsaucē vai piemēru, vai arī tādu nav vispār

B tabula: **NOTEIKTS TEMATS, 3. jautājums**

Vispārējais vērtējums un balles /10	Punkti /40	Teksta izpratnes (<u>lasīšana</u>) kvalitāte atbildē – noteikts temats (L1 3. daļa) saistīts ar mācību procesā apgūtajiem daiļdarbiem.	<u>Rakstītā teksta</u> kvalitāte atbildē
A Izcili 10–9,0	40 39 38 37 36	<p>Neatkarīgs, rūpīgi pārdomāts un pārliecinošs temata pārskats, kas saistīts ar pārliecinošu, produktīvu ar daiļdarbu analīzi un/vai salīdzinājumiem; pārliecinoša, pamatota temata izpratne.</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • izpratni atspoguļojoša reakcija uz sīkām detaļām un netiešām nozīmēm tekstos; problēmas ir efektīvi risinātas un izskaidrotas • veiksmīga tematam atbilstošu daiļdarbu izvēle, to pamatojums. • personiskais viedoklis, alternatīvas interpretācijas. • novērtēts attiecīgā sociālā, kultūras un vēsturiskā konteksta nozīmīgums 	<p>Skaidra, pārliecinoša un koncentrēta eseja, kura ir saistoša un viegli lasāma</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • loģiska un pārliecinoša teksta organizācija; efektīvi savienojumi un pārejas • bagātīgs vārdu krājums, sarežģītu gramatisko struktūru un interpunkcijas normu lietojums, kas pauž pārliecinātību par valodas lietotāju. • gramatisko kļūdu gandrīz nav • pārdomāti izvēlēti citāti, atsauces un piemēri, kas ir prasmīgi iekļauti tekstā un stiprina/papildina argumentu
B Ļoti labi 8,9–8,0	35 34 33 32	<p>Pārliecinošs, visaptverošs temata pārskats, kas saistīts ar pārliecinošu, produktīvu ar daiļdarbu analīzi un/vai salīdzinājumiem; pārliecinoša, pamatota temata izpratne.</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • izpratni atspoguļojoša reakcija uz dažām detaļām un netiešām nozīmēm tekstos; problēmas ir efektīvi risinātas un izskaidrotas • veiksmīga tematam atbilstošu daiļdarbu izvēle, to pamatojums. • personiskais viedoklis, alternatīvas interpretācijas. • izpratne par sociālā, kultūras un vēsturiskā konteksta nozīmīgumu 	<p>Pārdomāta, labi organizēta un atbilstoša eseja, kas veiksmīgi sniedz pilnīgu atbildi uz jautājumu</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • apzināti un rūpīgi strukturēti, pārliecinoši izvērsti argumenti • plašs un reizēm bagātīgs vārdu krājums, gramatiskās struktūras un interpunkcija • gramatisko kļūdu ļoti maz, tās neietekmē lasītāja izpratni • piemēroti citāti, atsauces un piemēri, kas sekmīgi izmantoti argumentācijā
C Labi 7,9–7,0	31 30 29 28	<p>Precīzs temata pārskats, kas saistīts ar daiļdarbu analīzi un/vai salīdzinājumiem; pamatota temata izpratne.</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • izpratni atspoguļojoša reakcija uz dažām detaļām un netiešām nozīmēm tekstos; problēmas ir efektīvi risinātas un izskaidrotas • veiksmīga tematam atbilstošu daiļdarbu izvēle, to pamatojums. • personiskais viedoklis. • izpratne par dažu sociālā, kultūras un vēsturiskā konteksta nozīmīgumu 	<p>Atbilstoša eseja, kas sniedz pamatotu atbildi uz jautājumu</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • labi strukturētas, pārliecinoši organizētas un secīgas rindkopas, kas sekmē skaidru argumentāciju • funkcionāls un piemērots vārdu krājums, gramatiskās struktūras un interpunkcija • gramatiskās kļūdas lielākoties ir neuzkrītošas un nebūtiskas • atbilstoši citāti, atsauces un piemēri, kas izmantoti vairāku punktu ilustrēšanai

<p>D</p> <p>Gandrīz labi</p> <p>6,9–6,0</p>	<p>27</p> <p>26</p> <p>25</p> <p>24</p>	<p>Temata pārskats, kas saistīts ar daiļdarbu analīzi un/vai salīdzinājumiem; pamatota temata izpratne.</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • izpratni atspoguļojoša reakcija uz dažām detaļām un netiešām nozīmēm tekstos; problēmas ir risinātas un izskaidrotas • tematam atbilstošu daiļdarbu izvēle, to pamatojums. • personiskais viedoklis. • izpratne par dažu sociālā, kultūras un vēsturiskā konteksta nozīmīgumu 	<p>Vienkārša eseja, kas adekvāti sniedz skaidru izpratni par jautājuma galveno virzienu</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • vienkārša, bet precīza rindkopu organizēšana un secība • vienkāršs, bet funkcionāls vārdu krājums, gramatiskās struktūras un interpunkcija • gramatiskās kļūdas netraucē uztvert tekstu • daļa punktu ir ilustrēti ar acīmredzamiem citātiem, atsaucēm un piemēriem
<p>E</p> <p>Apmierinoši</p> <p>5,9–5,0</p>	<p>23</p> <p>22</p> <p>21</p> <p>20</p>	<p>Daļējs temata pārskats, kas saistīts ar daiļdarbu analīzi un/vai salīdzinājumiem; daļēji izprasts temats.</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • problēmas ir daļēji izprastas un risinātas. • nepārliecinoša daiļdarbu izvēle temata atklāšanai. • nepārliecinošs personiskais viedoklis. • daļēja izpratne par dažu sociālā, kultūras un vēsturiskā konteksta nozīmīgumu 	<p>Vienkāršota eseja, kas parāda daļēju izpratni par jautājuma aspektiem</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • vienkāršota organizācija, izmantotas rindkopas • pieticīgs vārdu krājums un gramatiskās struktūras; vienkārša interpunkcija • gramatiskās kļūdas, kas dažkārt ietekmē domas skaidrību • daži acīmredzami, bet ne vienmēr piemēroti vai atbilstoši citāti, atsauces un piemēri
<p>F</p> <p>Vāji</p> <p>4,9–3,0</p>	<p>19,18,17,</p> <p>16,15,14,</p> <p>13,12,11</p>	<p>Ierobežots temata pārskats, kas saistīts ar daiļdarbu analīzi un/vai salīdzinājumiem; daļēji izprasts temats.</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • problēmu risinājums nav pārliecinošs, mēģināts piesaistīt tematam • neveiksmīga daiļdarbu izvēle temata atklāšanai. • nepārliecinošs personiskais viedoklis. • nav izpratnes par dažu sociālā, kultūras un vēsturiskā konteksta nozīmīgumu 	<p>Neveiksmīgi veidota eseja, kas daļēji atbild uz jautājumu</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • rindkopas, kuras ne vienmēr tiek organizētas vai savienotas veidā, kas atbalsta vai attīsta saskaņotu argumentāciju • ierobežots vārdu krājuma, gramatisko struktūru un interpunkcijas diapazons • biežas gramatiskās kļūdas, kas dažkārt kavē lasītāja izpratni • maz citātu, atsauču vai piemēru, kas reti ir piemēroti vai būtiski
<p>FX</p> <p>Ļoti vāji</p> <p>2,9–0</p>	<p>10, 9, 8</p> <p>7, 6, 5, 4</p> <p>3, 2, 1, 0</p>	<p>Ļoti ierobežots temata pārskats, temats nav izprasts.</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • problēmu risinājums nav pārliecinošs, nav piesaistīts tematam • neveiksmīga daiļdarbu izvēle temata atklāšanai, netiek izmantot temata atklāšanai. • nav personiskā viedokļa. • nav izpratnes par dažu sociālā, kultūras un vēsturiskā konteksta nozīmīgumu 	<p>Ļoti vāji veidota eseja, kas neatbild uz jautājumu</p> <p><i>t. sk.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • pārfrāzējums, kas seko formulām un kam trūkst vispārēja virziena • vienkārša, pamata vārdu krājuma, gramatisko struktūru un pieturzīmju izvēle • ļoti daudz gramatisko kļūdu, kas būtiski traucē uztvert tekstu • ļoti maz piemērotu citātu, atsauču vai piemēru, vai arī tādu nav vispār